

Prima instanță: Judecătoria Strășeni (D. Cristian)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, L. Prutean, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentanți de avocatul Nicolae Leșan,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Snegur împotriva lui Valentin Chitic, Daniel Roșca privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2016, Pavel Snegur a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valentin Chitic, Daniel Roșca privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 decembrie 2015, Valentin Chitic și Daniel Roșca au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit.e) Cod penal, pentru faptul că în noaptea de 13 spre 14 iunie 2015, fiind în stare de ebrietate, i-au aplicat intenționat multiple lovituri cu pumnii în spate și cap. În rezultatul loviturilor aplicate de către pârâți, i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

A susținut că, în circumstanțele descrise mai sus, pârâții i-au cauzat suferințe fizice și psihice de nereparat.

A menționat că, pentru asistența juridică acordată de către avocat în cadrul procesului penal, a achitat 3 000 lei. Iar pentru asistența juridică acordată în prezenta cauză, a achitat avocatului încă 3 000 lei. Pentru tratamentul suplimentar, a cheltuit oficial 1300 lei, iar neoficial și mai mult.

A solicitat încasarea despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 100 000 lei, despăgubirii pentru prejudiciul material cauzat, compus din cheltuieli de tratament în mărime de 1300 lei și cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul dosarului penal în mărime de 3000 lei, compensarea cheltuielilor de judecare a prezentei cauzei, formate din cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătorei Strășeni, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Valentin Chitic în beneficiul lui Pavel Snegur cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma infracțiunii, suma de 10 000 lei.

S-a încasat de la Daniel Roșca în beneficiul lui Pavel Snegur cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma infracțiunii, suma de 10 000 lei.

S-a încasat în mod solidar de la Valentin Chitic și Daniel Roșca în beneficiul lui Pavel Snegur cheltuieli de judecată în mărime de 4000 lei.

În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat în mod solidar de la Valentin Chitic și Daniel Roșca, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 600 lei.

Prin decizia din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de reprezentantul apelanților Valentin Chitic și Daniel Roșca, avocatul Nicolae Leșan.

S-a casat hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătorei Strășeni și s-a pronunțat încheierea prin care cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Snegur împotriva lui Valentin Chitic și Daniel Roșca cu privire la încasarea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor judiciare, s-a scos de pe rol, ca fiind semnată de o persoană neîmputernicită.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Pavel Snegur, s-a casat integral decizia din 29 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Valentin Chitic și Daniel Roșca și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătorei Strășeni.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a constatat că soluția oferită de prima instanță este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios.

A stabilit că instanța de fond just a conchis întrunirea condițiilor angajării răspunderii delictuale a pârâților, fiind stabilită vinovăția, prejudiciul și legătura cauzală dintre acestea.

A constatat că instanța de fond corect a respins argumentele pârâților precum că pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral nu a fost motivată. Or, deși cererea de chemare în judecată nu conține o descriere amănunțită cu privire la intensitatea suferințelor suportate de către reclamant, totuși leziunile corporale cauzate în urma acțiunilor pârâților, constatate prin raportul de expertiză medico-legală și dovedite în cadrul procesului penal, permit a conchide despre existența unor astfel de suferințe, fapt ce exclude posibilitatea respingerii în totalitate a pretenției respective. Astfel, cuantumul compensației acordat reclamantului pentru prejudiciul moral este echitabil. Or, având în vedere suferințele fizice și psihice suportate de reclamant, suma de 10 000 lei de la fiecare pârât este o recompensă echitabilă, fiind stabilită într-un cuantum suficient pentru a aduce satisfacție persoanei vătămate.

A reținut că reclamantul a probat faptul achitării onorariului pentru serviciile de asistență juridică prestate de avocat în cadrul dosarului penal, cât și în prezenta cauză. Prin urmare, prima instanță just a conchis despre temeinicia, în principiu, a

pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor respective. Din acest motiv, este neîntemeiată critica apelanților cu privire la lipsa unui raport cu privire la acțiunile efectuate de avocat.

A conchis că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea fiind în concordanță cu art. 239-240 Cod de procedură civilă.

La 04 ianuarie 2019 Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentanți de avocatul Nicolae Leșan, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând casarea actelor judecătorești contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea și motivarea recursului au indicat dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și au menționat că instanțele de judecată soluționând litigiul au inversat circumstanțele faptice, aplicând eronat normele de drept material și procedural. Instanța de fond nu a examinat probele, urmare a cercetării complete, nepărtinitoare și nemijlocite în ansamblu și interconexiunea lor iar instanța de apel, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în întregul ei or, instanțele de judecată prin soluțiile judiciare au admis constatarea unor fapte, care nu au fost dovedite prin probe veridice și suficiente, astfel concluziile fiind în contradicție cu circumstanțele reale ale pricinii.

A menționat că la examinarea și soluționarea litigiului, instanțele judecătorești inferioare, nu au stabilit pe deplin circumstanțele care într-adevăr au importanță pentru judecarea cauzei în fond/apel, nu au fost determinate situațiile faptice-juridice existente, concluziile fiind de drept incorecte, ca rezultat a interpretării greșite a prevederilor legal-imperative a normelor de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 22 noiembrie 2018 (f.d. 156), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părțile la proces.

Prin urmare recursul declarat de către Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentanți de avocatul Nicolae Leșan, la 04 ianuarie 2019 a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Complețul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valentin Chitic, Daniel Roșca, reprezentați de avocatul Nicolae Leșan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh